

РЕШЕНИЕ № 554

София, 19 януари 2011 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, ВТОРО наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и шести ноември две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЛИЛЯНА МЕТОДИЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ЕЛЕНА АВДЕВА

ТАТЯНА КЪНЧЕВА

при участието на секретаря **НАДЯ ЦЕКОВА**

и на прокурора **МАРИЯ МИХАЙЛОВА**

изслуша докладваното от съдия **Т. КЪНЧЕВА**

касационно дело № 565 по описа за 2010 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба на адв. И. В., защитник на подсъдимия Г. Ц. Ц. срещу решение № 111/ 13.07.2010 г. по внохд № 124/2010 г. на Варненския апелативен съд. В нея и в съдебно заседание се поддържат оплаквания, относими към трите касационни основания. Алтернативно се иска подсъдимият да бъде оправдан, делото да се върне за ново разглеждане от въззивния съд или да бъде намален размера на наложеното наказание.

Частните обвинители и граждански ищци развиват съображения, че жалбата е неоснователна и молят решението да бъде оставено в сила.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура счита, че съдът не е допуснал процесуални нарушения, а съвкупната преценка на събраните многобройните косвени доказателства сочи на несъмнен извод за авторството на деянието. Предлага решението да бъде оставено в сила.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт намери за установено следното:

Варненският апелативен съд е потвърдил изцяло присъда № 28/ 26.02.2010 г. по нохд № 902/09 г. на Варненския окръжен съд, с която подсъдимият Г. Ц. Ц. е признат за виновен в извършване на две престъпления- по чл.150 ал.1 от НК и по чл. 116 ал.1 т.6 пр.2 и 3 и т.8 пр.2 от НК. За всяко от тях е наложено наказание, като на осн. чл.23 от НК е определено общо наказание "доживотен затвор". Оправдан е по обвинението по чл.152 ал.4 т.4 от НК. Осъден е да заплати на Т. Е. и Р. Е. обезщетения за неимуществени вреди в размер на по 100 хиляди лева.

Преобладаващата част от възраженията на защитата са свързани с начина на формиране на съдийското убеждение относно фактологията на престъпната дейност. Изложени са доводи за превратно тълкуване на доказателствата, за фактически констатации, почиващи на предположения, за нарушено право

на защитата поради несъгласието на съда да допусне събирането на поискани от подсъдимия доказателства. Твърди се, че част от доказателствата са манипулирани от полицията с цел потвърждаване на предварително изградената версия относно авторството. Изложени са и съображения за предубеденост на въззивния съдебен състав, който е изразил становище за установеност на фактите в определението по чл. 327 от НПК и е допуснал съществено процесуално нарушение, защото не е взел отношение по доказателствените искания на адв. К., изложени в допълнението към въззивната жалба.

Върховният касационен съд не споделя възражението, че атакуваното решение е постановено от предубеден и поради това незаконен състав. Въззивното производство е образувано по протест и жалби на страните по делото, като съображенията в подкрепа на жалбата на подсъдимия са отразени в изготвено от адв. В. допълнение към същата. В него са изложени доводите за необоснованост на присъдата и исканията за събиране на нови доказателства за установяване на факти, които според защитата не са изяснени на първоинстанционното съдебно следствие. Поискани са разпити на нови свидетели и назначаване на няколко експертизи /медицинска, трасологична и ДНК/, като са уточнени и задачите, които следва да им бъдат поставени.

Съгласно разпоредбите на раздел II от глава XXI от НПК, въззивният съд е задължен да се произнесе в закрито заседание по допускането на доказателства- служебно или по искане на страните. Във всички случаи, за да мотивира виждането си относно необходимостта от събиране на доказателства и провеждане на въззивно съдебно следствие, съдът следва предварително да е проучил материалите по делото, да се е запознал с присъдата и със събраните от първата инстанция доказателства. Само тогава може адекватно да съобрази дали наличните доказателства са достатъчни за установяване на дадени факти или следва да се съберат и допълнителни доказателства. В обстоятелствената част на определението по чл.327 от НПК, Варненският апелативен съд е изложил аргументи по всяко от доказателствените искания на защитата, приел е, че оспорените факти са изяснени от другите събрани доказателства и е мотивирал решението си за липса на необходимост от разпит на нови свидетели и от назначаването на експертизи. Финалното изречение, върху което защитата акцентира, действително не е най-уместното в случая, но от съдържанието на цялото определение е ясно, че съдът не изразява становище по съществото на делото, а само, че не се налага събирането на допълнителни доказателства. Основания да се заключи, че съдът е бил предубеден не са налице, но той следва да бъде по- внимателен в избора на изразните средства при мотивиране на становищата си.

В касационната жалба и в съдебно заседание защитата изтъква като съществено процесуално нарушение обстоятелството, че преди да пристъпи към изслушване на предоариите на страните, въззивният съд не е дал възможност на защитата да направи доказателствени искания, а на подсъдимия да даде обяснения, а също така не е взел отношение по искането за назначаване на допълнителна биологична експертиза, съдържащо се в допълнението към жалбата, изготвено от адв. К. В по-голямата си част възражението е лишено от фактическо основание. От протокола от съдебното заседание, проведено на 25.06.2010 г. е видно, че съдът е предоставил възможност на всички страни да изразят отношение по хода на делото и по доказателствата. Отразено е, че прокурорът и повереникът на частните обвинители нямат искания по доказателствата, адв. К. е представил пълномощно и допълнение към жалбата с молба да бъдат приложени по делото, а адв. В. е мотивирал искане за отвод на съдебния състав. Той не е направил искания по доказателствата, а подсъдимият не е пожелал да дава обяснения, поради не може да се твърди, че съдът е ограничил упражняването на законово регламентирани права на защитата. Съдът действително е пропуснал да се произнесе по искането за назначаване на нова биологична експертиза, направено от адв. К. в представеното в съдебно заседание допълнение към въззивната жалба, но в решението е обсъдил неговото възражение относно кръвта по обектите № I-7 и 26 и № II-6. Затова касационната инстанция прие, че допуснатото процесуално нарушение не е съществено и не е основание за отмяна на съдебния акт. Въпреки, че не е отговорил в точния процесуален момент на искане по доказателствата, съдът не го е пренебрегнал, а му е дал отговор в решението си по същество.

Върховният касационен съд счита за неоснователни възраженията, че фактическите изводи на въззивната инстанция почиват на невярна, необективна и превратна оценка на събраните доказателства, част от които са манипулирани от органа по разследването. В касационната жалба се акцентира, че авторството на деянието не е установено по несъмнен и категоричен начин поради "упоритото нежелание на решаващите съдилища" да съберат още доказателства за проверка на твърденията на подсъдимия относно авторството на убийството.

Този касационен състав, като извърши проверка на атакувания съдебен акт установи, че обясненията на подсъдимия в тяхната цялост са подложени на внимателна проверка от Варненския апелативен съд. Твърденията на Ц. за отношенията му с пострадалата, за събитията в инкринимираната нощ, за механизма на причиняване на нараняванията по ръцете и крака му, за присъствието на неизвестно лице в жилището, което всъщност е авторът на убийството, съдът е съпоставил с останалите доказателствени източници и като е констатирал, че обясненията му не се подкрепят от тях е мотивирал решението си за тяхната недостоверност. Никой от разпитаните свидетели не знае Г. и Р. да са имали отношения, различни от чисто приятелските и колегиални, а тезата за пазена в тайна интимна връзка не намира подкрепа в изследваното съдържание на паметта на мобилния телефон на подсъдимия, където са открити само два SMS-са от жертвата, нито от съдържанието на чат разговора на Р. с приятеля й П., в който тя го уведомява, че Г. ще пренощува в жилището. При освидетелстването на Ц. не са установени травматични увреждания по главата му, които да подкрепят твърдението му за нанесен удар от неизвестния нападател и последвало безсъзнателно състояние. Съдът правилно е преценил като неубедителни и вътрешно противоречиви обясненията му за причините, поради които е взел от местопрестъплението окървавения нож, отвертката, окървавеното бельо на Р., мобилния й телефон, лаптопа й, бижутата й. Ако са верни обясненията му за случилото се между двамата вечерта - че нападателят е друго лице и че не се е докосвал до тялото й, то по тези вещи не би следвало да има негови следи и няма причина да ги взема със себе си. Опровергана от изслушаните по делото експертизи е и версията му, че намерената в паметта на мобилния му телефон снимка на тялото на жертвата не е правена от него, а му е изпратена от друг телефон чрез bluetooth.

Варненският апелативен съд е направил пълн и обективен анализ на останалите гласни и веществени доказателства, интерпретирал е добросъвестно заключенията на изслушаните от първата инстанция множество експертизи и е изложил подробни съображения защо приема, че фактическата обстановка е правилно установена. С решаваща тежест за изводите относно авторството на убийството е ценил заключението на ДНК експертизата за намерен биологичен материал от подсъдимия по ноктите от двете ръце на пострадалата, на нейна кръв по вътрешния метален жлеб на часовника му, както и на неин биологичен материал по отвертката, с която е прониквано в тялото й. Последният факт е особено показателен, защото ако за всеки друг / в това число и за Ц., който твърди, че се свестил след като Р. вече е мъртва/ би било очевидно, че смъртта е причинена от множеството наранявания с ножа и би обяснило отстраняването му от местопрестъплението, то само за извършителя е ясно, че отвертката има някакво отношение към събитията, разиграли се в жилището. А тя също е открита в дома на подсъдимия. Като съществено по тежест доказателство, инкриминиращо подсъдимия, съдът е ценил и снимката на жертвата, открита в телефонния му апарат, за която по експертен път е установено, че е автентична. Намерените в апартамента пръстови отпечатащи, идентифицирани като произхождащи от Р., Ж. и Г., следите само от неговата и на жертвата кръв, следата от маратонка "Пума", възможно оставена от неговите обувки и от друга страна, отсъствието на следи от трето, неустановено лице и от разбиване на някоя външна врата или прозорец са довели Варненския апелативен съд до обосновавания и логически издържан извод, че автор на убийството е подсъдимият Ц.

Атакуваното решение съдържа мотивирани и убедителни отговори на всички направени от защитата възражения. Върховният касационен съд се съгласява напълно с изводите, че оплакванията за манипулиране на част от веществените доказателства са неоснователни.

Напълно опровергана е тезата за манипулиране на снимката на мъртвото тяло на пострадалата. Според заключението на техническата експертиза на специалист от Института за специална техника на МВР тази снимка е записана във файла на мобилния телефон на подсъдимия под № 110, заснета е с такъв тип апарат, а в паметта на неговия апарат не се съдържа информация за прехвърлянето й с bluetooth. Във времето, когато се е провеждал първоначалния оглед на жилището и преди приключването му, телефонният апарат вече е бил иззет и снимката е открита в паметта му/протокол за оглед на веществени доказателства на л.56 т.1/. Отделно от това, към този момент разследващите все още не са разполагали с мартеницата/видна на снимката/ и няма как да я поставят до тялото, защото тя е открита на следващия ден при огледа в дома на подсъдимия. Така тезата, че снимката е направена след приключване на огледа, като тялото е съблечено и аранжирано от полицията е напълно несъстоятелна. Въззивният съд е отговорил с убедителни аргументи и на възражението защо на снимката тялото изглежда по начин, различен от фиксирания в снимковия материал към огледния протокол, които касационният състав изцяло споделя и не счита за нужно да преповтаря.

Решението съдържа пространен отговор и на възражението за манипулация на иззетия часовник на Ц., за чието стъкло защитата изразява съмнение, че е счупено в полицията, парченца от него са подхвърлени в жилището на ул. "Мир" и "услужливо" са намерени при третия оглед с цел изтръгване на самопризнания. Вярно е, в протокола за полицейски обиск на Ц. на 06.03 в 21 ч. не е отразено, че часовникът е без стъкло.

Такова отбелязване се съдържа в протокола за предаването му от извършилия обиска полицаи на разследващия орган на следващия ден, а третият оглед е направен седмица след това. През тази седмица са открити и иззети от дома на Ц. значителен брой веществени доказателства, които пряко го уличават, а това прави лишено от смисъл и необходимост твърдяното манипулиране на часовника. Защо стъкълцата и пластмасовият ринг не са открити по-рано може да се дължи на причините, посочени в решението на съда, а така също и на недостатъчно добре свършена работа от екипа, извършил предишните огледи. Същественото е обаче, че кръв от жертвата е открита не само по счупеното стъкло, а и на трудно достъпно и трудно различимо място от корпуса на самия часовник - в металния жлеб, предназначен за монтиране на стъклото. А там кръвта може да проникне само при пряко съприкосновение на подсъдимия с кръвта на жертвата.

Във връзка с твърденията за манипулация на разследващите, защитата поставя въпроса с какъв ключ е заключвано, съответно отключвано жилището за да се извършват втория и третия оглед, при положение, че в показанията си никой от собствениците не съобщава да е предоставял ключ на разследването. От протоколите на съдебните заседания се установява, че предмет на изясняване е бил въпросът колко души и кои точно са имали ключове от жилището, но собствениците не са питани дали са предоставяли такъв на полицията. По делото обаче /т.3 л.16/ се намира протокол от 06.04.2009 г., от чието съдържание се установява, че разследващият полицаи връща на св. П.Г. връзка ключове от жилището на ул. "Мир" № 17, ап. 11, където са правени огледите. Този протокол в достатъчна степен оборва твърденията, че местопрестъплението е стояло отключено и всеки е можел да влиза и да манипулира доказателствата.

Поредна манипулация и професионална недобросъвестност защитата съзира в обстоятелството, че по белите обувки "Лигър" не е установена кръв от жертвата. Тезата е, че е било наложително допълнителното им изследване, а като не е назначил експертиза съдът съществено е нарушил правото на защита. Варненският апелативен съд е отговорил убедително на възражението и е посочил защо не е уважава доказателственото искане. Необходимо е да се добави и следното: В съдебно заседание вещото лице по СМЕ на веществени доказателства е изяснило методиката на изследването, следвана и от него. Всеки от предоставените обекти се подлага на първоначално, ориентировъчно изследване за кръв чрез т.нар. бензидинова проба, изследва се първо макроскопски, после микроскопски и едва тогава, при съмнение за наличие на кръв се взема част от материала за подробно изследване и установяване дали кръвта е човешка и с каква кръвнорупова принадлежност. Следователно, преценката на експерта да вземе материал за изследване точно от тази част от обувките не е произволна, а почива на резултата от т.нар ориентировъчно изследване. Липсва основание за съмнение, че той умишлено или поради немарливост не е иззел материал за изследването от другите места със зацапвания и това е довело до негативния за подсъдимия резултат, който не подкрепя линията на защитата му.

Варненският апелативен съд е отхвърлил като неоснователно възражението за неустановеност на оръжието на убийството. Доводът на защитата, че прободните наранявания имали прави раневи канали, а ножът бил с изкривено острие не държи сметка за обстоятелството, че чрез ДНК анализ категорично е определен произходът на намиращата се по него кръв и тази кръв е на пострадалата. Въпросът за възможността с ножа да са нанесени многобройните прободни наранявания е обсъден по време на съдебното следствие от експертите, извършили аутопсията и изготвили СМЕ № 64, като те са дали положителен отговор и са обяснили при кой удар е възможно да се получи въпросното леко изкривяване на върха на острието. Идентично оплакване се прави и с касационната жалба, но то вече е получило отговор и настоящият състав не счита за необходимо да повтаря доводите от решението. Неоснователно е оплакването, че съдът е установил мотивът на подсъдимия и последователността на действията му при умъртвяването на Р. Е. на базата на недопустими предположения. Изводите в коментирания посока са изведени след задълбочен анализ на веществениите доказателства и заключенията на медицинските и технически експертизи, интерпретирани добросъвестно и в тяхната логическа взаимовръзка. Решението съдържа подробна мотивировка за доказателствените източници, въз основа на които са изведени фактите, относно това защо и къде е започнато нападението, къде е приключило, какви наранявания са причинени на пострадалата, какъв е механизмът на причиняване на уврежданията на подсъдимия, какви действия е предприел той след умъртвяването. Върховният касационен съд не намира процесуални нарушения в начина, по който въззивната инстанция е формирала убеждението си за безспорна установеност на фактическия състав на извършеното от подсъдимия, възприема и споделя напълно като правилна и логически издържана изложената аргументацията. Решението е изготвено при спазване на процесуалните изисквания по чл.339 ал.2 от НПК и съдържа отговор защо не се приемат за основателни доводите в подкрепа на жалбата. Липсват основания за отмяна на съдебния акт и връщане на делото за ново разглеждане.

Върховният касационен съд приема, че правните изводи на въззивната инстанция съответстват на установените по делото факти. Съобразявайки обективните находки по тялото на жертвата, кръвонасяданията по вътрешната страна на лявото бедро, в областта на дясната срамна устна и входа на влагалището, заключението на експертите, че травматичните увреждания са получени приживе и могат да бъдат причинени или при полов акт или чрез активни действия с твърд, тъп предмет, както и липсата на достатъчно доказателства за осъществен полов акт, съдът е възприел като правилна квалификацията по чл.150 ал.1 от НК. Защитата я оспорва с довода, че нараняванията са послесмъртни, както и че подсъдимият не се е защитавал по такова обвинение. Възраженията са неоснователни. В обвинителния акт се съдържа описание на действията на Ц. по отношение половата неприкосновеност на момичето, квалифицирани от обвинението като изнасилване. По тези факти той се е защитавал по време на наказателното производство и касационната инстанция не приема, че осъждането му за по-леко наказуемото престъпление е процесуално недопустимо. Що се отнася до твърдението, че блудство по отношение на починало лице е невъзможна правна конструкция, то същото е лишено от фактическо основание. Варненският апелативен съд правилно е посочил, че експертизата е категорична относно прижизненото причиняване на нараняванията, защото са налице кръвонасядания, а не кръвопопивания по травмите. Възражения по правилното приложение на закона по отношение деянието по чл.116 от НК, извън вече коментираните за неговата недоказаност, отсъстват в касационната жалба.

Искането за намаляване на наказанието е мотивирано с довода, че то е явно несправедливо като вид и не е съобразено с младата възраст и чистото съдебно минало на подсъдимия. От съдържанието на решението е видно, че съдът е отчел в полза на Ц. посочените обстоятелства и затова не е наложил най-тежкото наказание, предвидено в НК. В същото време мотивът на дееца, начинът и средствата, използвани за умъртвяването на жертвата, последващото поругаване на трупа, аранжирането и заснемането му са преценени като обстоятелства, очертаващи не само изключително висока степен на обществена опасност на деянието, но и завишената степен на обществена опасност на личността на подсъдимия. Върховният касационен съд е съгласен с решението, че подсъдимият следва да бъде изолиран от обществото за продължително време и справедливото наказание за извършеното от него е именно доживотния затвор. Наложенията наказателната санкция съответства на тежестта на престъплението и данните за личността му, както и на целите на специалната и генерална превенция.

Предвид на гореизложеното и на основание чл.354 ал.1 т.1 от НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 111/ 13.07.2010 г. на Варненския апелативен съд, постановено по внохд № 124/2010 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]